

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 570 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 7-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Цифровизация социально-трудовых отношений: вызовы и перспективы для работников	18
Абдумухтаров Анваржон Акрамжонович	
O'zbekistonda faoliyat ko'rsatayotgan soliq to'lovchi yuridik shaxslarning iqtisodiy faoliyatini rag'batlantirish masalalari.....	26
To'xtaboyev Nuriddin Isomiddin o'g'li	
Ecotourism in Protected Areas: A Literature Review.....	32
Ismoilova Maftuna Mamat qizi	
Iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishi sharoitida xizmatlar sohasini rivojlantirishning hududiy xususiyatlari.....	38
Primova Shaxlo Jumayevna	
Statistik baholash va ekonometrik modelashtirish orqali biznes rivojlanish tendensiyalarini samaradorligini baholash.....	43
Xabibullayev Ibrohim, Saidova Marhabo Xabibullo qizi	
Tijorat banklarida xususiy kapital hisobi va auditini takomillashtirish	52
Qodirova Zilola Maxmud qizi	
Qo'shilgan qiymat solig'i ma'muriyatchiligining ilg'or xorij tajribasi.....	57
Erkayev Nodir Xudayberdiyevich	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni joriy etish holati va asosiy yo'nalishlari.....	71
Madraximova Zulfiya Nurmatovna, Ishankulova Komila Kurbanovna, Ortiqboeva Aziza Xolmurza qizi, Omonkulova Ro'zigul Akmaljon qizi	
Challenges and opportunities in implementing green economy indicators in uzbekistan's industrial sector under the fourth industrial revolution.....	76
Shodmonov Ruslan Golib ugli, Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich	
Rivojlangan mamlakatlarga ishchi kuchi oqimi va O'zbekiston mehnat bozoridagi o'zgarishlar.....	89
Tilabova Kumush Farhod qizi	
Mamlakatda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	95
Yuldashboyev Azizulloh Bunyodbek o'g'li, Matkarimov Inomjon Baxtiyorovich	
"Ta'lim muassasalarida moliyaviy resurslarni samarali rejalashtirish va boshqarish"	101
Bauyetdinov M.J., Medetbayeva D.T.	
Enhancing utilization and minimization of renewable energy systems in uzbekistan	105
To'irova Hamida Umedovna	
Tijorat banklari daromadini oshirishda aholining savodxonligi va xulq atvorining roli	114
Shakhlo Davirova	
2020–2024-yillarda o'zbekistondagi iqtisodiy o'sish dinamikasi	120
Akbarov Nodir, Ibodullayev Navro'zbek	
O'zbekistonda xalqaro moliyaviy institutlarning yashil moliyalashtirish jarayonidagi roli va strategik yo'nalishlari	125
Gulmira Axmadjonova Xabibulla qizi	
Sug'urta tizimiga raqamli texnologiyalarning ta'siri	133
Uzaqova Kamola Bexzodovna, Yahyoyev Bahriddinxon Bahroil o'g'li	
Improving payment services practices in commercial banks: strategies for efficiency and security.....	138
Mamayusuf Abdusamatov	
Jahon moliya tizimi: asosiy tendensiyalar va rivojlanishning innovasion yo'nalishlari	143
Ataniyazov Jasurbek Xamidovich	
Повышение конкурентоспособности экологического туризма Узбекистана путём развития всесезонных горных туристических центров.....	150
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar tashqi iqtisodiy faoliyatida valyuta operatsiyalarini takomillashtirish	157
Safarov Alisher Ibrohim o'g'li	

Oliy ta'lim tizimini miqdoriy va sifat ko'rsatkichlari asosida baholashning kompleks metodologiyasi.....	163
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi, Bozorova Muazzam Hamid qizi	
Ko'chmas mulkni boshqarish samaradorligini baholashning uslubiy yondashuvlari	167
Mirdjalilova Dildora Shuxratovna	
Xizmatlar sohasini rivojlantirishda kichik biznesning ahamiyati va uning innovatsion rivojlantirishdagi muhim xususiyatlari	173
Ulasova Oygul Baxtiyorovna	
Результаты долгосрочного прогнозирования и стратегического анализа эффективной организации современного управления жилищным фондом.....	178
Бердиева Дилфуза Ахатовна	
Improving long-term assets accounting and auditing	184
Gulboy Yusupov	
Davlat budjeti va xususiy sektor ishtirokida oliy ta'limni moliyalashtirishning optimal modeli.....	189
Bozorov Alisher Ro'zimurodovich	
Xufyona iqtisodiyotni qisqartirishda soliq islohotlari va raqamli texnologiyalar: O'zbekiston tajribasi va xalqaro yondashuvlar.....	193
Choriev Makhmayokub, Karimov Mamurbek, Xamrayev Olimjon, Urazov Mansur	
Bank aksiyalarining bozordagi narx dinamikasi va unga ta'sir etuvchi omillar	200
Nomozov Samandar Shuxrat o'g'li	
Sanoatda rivojlanish kafolati: moliyaviy boshqaruvni raqamli transformatsiya orqali avtomatlashtirish.....	206
To'qlijev Abdirauf Bahodir o'g'li	
Inson kapitalini rivojlantirishning jamiyat farovonligi, aholi daromadlariga ta'siri.....	214
Bozorova Saxobat Abdujapparovna	
Анализ конкурентной среды: методология, примеры и этапы процесса.....	219
Садикова Раъно Абдуллаевна	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarning nazariy asoslari va ular bilan ishlash mexanizmining zaruriyati	225
Salixova G.J	
Iqtisodiyotda energiya xavfsizligiga erishishning xorij tajribasi.....	230
Samandarov Og'abek Alisher o'g'li	
Measuring methodologies of influence of the esg factors	235
Tolipova Feruza Alisherovna	
Совершенствование налогового администрирования в условиях экологически устойчивого развития.....	240
Омонов Отажон Журакулович	
Moliyaviy vositalar asosida erkin iqtisodiy zonalarni rivojlantirish strategiyasini takomillashtirish	249
Quziev Ravshan Ramazanovich	
Методологические аспекты внедрения управленческого учета в университетах Узбекистана.....	253
Каршиева Мохинур Олим кизи	
Budjet tashkilotlarida tovar-moddiy zaxiralar hisobini takomillashtirish (tibbiyot muassasalari misolida)	257
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
Умные города как фактор экономического развития.....	261
Нозима Кахрамоновна Хакбердиева	
Перспективы зеленого фактора экономического роста в Республики Узбекистан.....	266
Исламова Насиба Улугбек кизи, Абдурашидов Отабек Улугбекович, Мамасалиева Мукаддас Ибадуллаевна	
Qurilish korxonalarida sifat menejmentini joriy qilish mexanizmlarini takomillashtirish	270
Ergashev O'tkir, Saidov Mash'al Samadovich	
Xorazm viloyatida eksportni rivojlantirish uchun potensial imkoniyatlar va ularni baholash.....	275
Fozil Xolmurotov	
Maishiy xizmatlar sohasini davlat tomonidan tartibga solishning nazariy jihatlarini.....	282
Quliyev Begimqul Melikovich	

O'zbekiston hududlarida chakana kreditlashning o'sishi.....	289
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
Empowering uzbekistan's grain enterprises: innovative strategies for sustainable growth and operational efficiency.....	292
Kurbanova Dildora Abdurakhmanovna	
Kapital investitsiyalarga doir axborotlarni xususiy kapital to'g'risidagi hisobotda aks ettirish uslubiyatini takomillashtirish	298
Boronov Bobur Farxodovich, Muxammadiev Zarrux Umarovich	
To'qimachilik korxonalarining yashil iqtisodiyotga o'tishi va yengil sanoat korxonalarini muqobil energiyadan samarali foydalanish yo'llari	303
Xolbekova Feruzaxon Rasulovna, Jalolova Aziza Jalol qizi	
Research on the effects of interest rate, inflation rate and gross domestic product (GDP) on the level of foreign direct investment (FDI) inflows (evidence from Uzbekistan).....	307
Azimov Shakhzod	
Organik mahsulotlar eksportini rag'batlantirishda maqsadli bozorlarga yo'naltirilgan marketing strategiyalari.....	314
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
Korxona iqtisodini barqarorligini ta'minlash masalalari.....	319
Abdullayev Maqsud Abdumaxmudovich	
Внедрение инновационных методов управления человеческих ресурсов в строительных компаниях.....	323
Джураева Гузаль Шавкатовна	
Sug'urta zararlarini baholashda sun'iy intellektni qo'llash istiqbollari	328
Shoraximova Zilola Nasirdjonovna	
O'zbekiston Respublikasi mahalliy budjet tizimini moliyalashtirish masalalari	332
Qo'ldoshev Diyor O'rol o'g'li	
Raqamli texnologiyalar asosida raqamli ekotizimlar va ularning biznes-jarayonlarga ta'sirini aniqlashga ilmiy qarashlar tahlili	336
Suvanova Dilnoza Dilmurod qizi	
Innovatsion salohiyatni oshirish asosida qurilish materiallari sanoati korxonalarining boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish	342
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna	
Aholi turmush darajasini dinamik kontekstli normallashtirish va moslashuvchan vaznlar usuli orqali baholash	352
Xolto'rayev Islom Ilhomovich, Ollokulova Feruza Mansurovna	
O'zbekiston Respublikasida xufiyona iqtisodiyotini qisqartirish va mamlakat rivojlanishiga uning ta'siri.....	358
Baxtiyorov Sherali Muzaffarovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalari qurilmalarini aholi tomonidan xarid qilish va kompensatsiya ajratish jarayonlarini raqamlashtirish hamda tizimlar integratsiyasi istiqbollari.....	362
Ochilov Abdujabbor Akramovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish va aholi farovonligini oshirishda chet el tajribasining afzalliklari.....	369
Raxmatullayeva Shaxnoza Xamidovna, Akbarova Iroda Samatovna	
Qurilishda loyiha boshqaruvi konsepsiyasining mazmuni	375
Pulatov Shaxron Axmedovich	
Loyiha budjeti va uning ijrosini ta'minlash masalalari.....	379
Murodova Mohigul Chori qizi, Xamidov Odil Davurovich	
Qishloq xo'jaligidagi chorvachilik tarmog'ining iqtisodiy faoliyatini o'rta muddatli statistik prognozlarini tuzish (Andijon viloyati misolida).....	390
Iskandarov Davlatbek Xursanbekovich, Urishev Baxtiyor Abdusamatovich, Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
Innovatsion faoliyatning iqtisodiy samaradorligini baholash va rivojlantirish yo'llari.....	397
Qurbonov Tolmasjon Namoz o'g'li, Shodiyev Fazliddin Qalandar o'g'li, Holmirzayeva Gulruh Akbarovna	
Fond bozorida kompaniyaning investitsion jozibadorligini baholash uslubiyoti	403
Yulduz Usmanova	
Jahon bozoriga kirishda elektron bozorlarning ahamiyati	411
Hamroyeva Umda	

Comparative statistical analysis of foreign trade indicators of the Republic of Uzbekistan	415
Abdualilova Bibisora Bakhodir kizi	
Yaxshi korporativ boshqaruv orqali aksiyadorlik jamiyatlarining kapital qiymatini oshirish: metodologik yondashuv.....	423
Urinov Bobur Nasilloevich	
JAS – barqaror qishloq xo'jaligini rivojlantirishning yapon modeli vositasi	423
Baynazarov Elmurod Erkinovich	
Xususiy banklarning depozit operatsiyalarini mustahkamlash yo'llari	435
Olimov Abror Axadjon o'g'li	
The impact of digital financial technologies on the financial system.....	439
Yahyoyev Bahriddinxon Bahroil o'g'li, Pardayev Olim Mamayunosovich	
Korxona eksport salohiyatini oshirishning "yashil" marketing mexanizmi	443
To'rayev Shohrux Halimovich	
O'zbekistonda ichki turizmni rivojlantirishda turistik oqim mavsumiyligini boshqarish yo'llari	448
Fayazov Muxiddin Sobirovich	
Sanoat korxonalarida qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish bo'yicha xalqaro tendensiyalar	453
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Ayollar tadbirkorligining tarixi: O'zbekiston va dunyo bo'yicha rivojlanishi.....	459
Burxanova Sabo Tulanovna	
Qimmatli qog'ozlar bozorida investorlar risklarini pasaytirishni takomillashtirish yo'llari.....	466
Xalilov Umid Ishtemirovich	
Korxona moliyaviy ko'rsatkichlari tahliliga fundamental yondashuv.....	470
Dilshodjon O'rinov, Sanobar Ismoilova	
Iqtisodiy o'zgarishlar davrida korxonalar moliyaviy barqarorligining ta'minlanishi omil va mezonlari	475
Xolbekova Dilobarxon Rasuljon qizi	
Cash accounting as a tool of financial discipline and transparency in the public sector	481
Marqaboyev Sardorbek Abdusalomovich, Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
Пути совершенствования практике финансирования социального предпринимательства.....	486
И.Ж.Исаков	
O'zbekistonda an'anaviy resurslar va qayta ishlanadigan energiya manbalarini rivojlantirish imkoniyatlaridan unumli foydalanish	490
Normurodov Xusan Eshmaxmatovich, Kaxramanova Sevdal Shamsiddin qizi	
Ijtimoiy salohiyat – hududiy iqtisodiyotni rivojlantirishning boshqaruv obyekti sifatida.....	497
Erkayeva Gulbahor Panjiyevna, Zoirov G'olibjon Toshtemir o'g'li	
Xorazm oziq-ovqat bozorida mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirishda marketing faoliyatlarini baholash usullari	503
Abdikarimova Zilola Baxramovna	
Переход к зелёной энергетике узбекистана как возможность достижения устойчивого экономического роста	508
Бай Жин Хуан (Bai Jin xuan)	
Изучение условий финансирования проектов международными банками развития	513
Жалилова Барнохон Суръатжоновна	
O'zbekiston respublikasi budjet jarayonida budjetlarning ochiqqligi va jamoatchilik ishtirokini oshirish.....	517
Shodmonqulov Temurbek Ulug'bek o'g'li	
Chiqib ketayotgan aktivlarni hisobga olish va baholash masalalari	522
Kuziyeva Dinora Bahodirovna	
Asosiy kapitalga investitsiyalarning iqtisodiy o'sishga ta'siri.....	528
Qo'shbaqov Aybek Shovqiyevich	
Changes in employee benefits and human resource management in accounting system of the Republic of Uzbekistan	535
Ravshanbekov Lazizbek Tolibjon o'g'li, Toshpulatova Munisabonu	

Iqtisodiyot tarmoqlarida suv iste'molini boshqaruvining raqamlashtirish tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish istiqbollari.....	541
Karimov Anvarjon Muqumjonovich	
Теоретические аспекты налогообложения доходов физических лиц на основе всеобщего декларирования	547
Усманова Мухлиса Сагдуллаевна	
Bank tizimini raqamlashtirish va uning bank barqarorligiga ta'siri.....	555
Sayfullayev Jamshidjon Xabibjanovich	
Kambag'allikni qisqartirish va aholi bandligini ta'minlashda tadbirkorlik faoliyatining o'rni	560
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	
Innovatsion korxonalarda xarajatlar hisobining zamonaviy usullari	565
Turayev Og'abek Kaxramonovich, Ochilov Shavkat Toshmamatovich	

INNOVATION KORXONALARDA XARAJATLAR HISOBINING ZAMONAVIY USULLARI

Turayev Og'abek Kaxramonovich

UrDU, "Turizm" kafedrası stajor – o'qituvchisi
ORCID: 0000-0003-1238-9052

Ochilov Shavkat Toshmamatovich

SamATI, "Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi" kafedrası assistenti
ORCID: 0009-0009-9950-9037

Annotatsiya: Bugungi raqobat dunyosida har bir korxona bozorda moliyaviy barqarorlikka erishish va yuqori daromad olish uchun ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga intiladi. Ushbu pozitsiyaga erishishning usullaridan biri xarajatlar tarkibi va hisobini optimallashtirishdir. Xarajatlarni hisobga olish usulini to'g'ri tanlash korxonadagi mavjud resurslardan oqilona foydalanish va tarkibi ustidan nazoratni ta'minlaydi. Maqolada xarajatlarni hisobga olish va ishlab chiqarish xarajatlarini hisoblashning zamonaviy tizimlari ko'rib chiqiladi. Ularning turli sohalarda qo'llanilish shartlari, asosiy afzalliklari va kamchiliklari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: Xarajatlarni hisoblash, direct-costing, standard-costing, ABC-usul, kaizen-costing.

Abstract: In today's competitive world, every enterprise strives to increase the efficiency of its production in order to achieve financial stability in the market and obtain higher profits. One of the ways to achieve this position is to optimize the composition and cost accounting. The correct choice of the cost accounting method will ensure control over the composition and rational use of the resources available in the organization. The article discusses modern systems of cost accounting and calculating the cost of production. Their conditions of application in various industries, the main advantages and disadvantages are considered.

Key words: Cost calculation, direct-costing, standard-costing, ABC-method, kaizen-costing.

Аннотация: В современном конкурентном мире каждое предприятие стремится повысить эффективность производства с целью достижения финансовой устойчивости на рынке и получения более высокой прибыли. Одним из способов достижения этой позиции является оптимизация структуры и учета затрат. Выбор правильного метода учета затрат обеспечивает рациональное использование и контроль за составом имеющихся на предприятии ресурсов. В статье рассматриваются современные системы учета затрат и калькулирования себестоимости продукции. Рассмотрены условия их использования в различных областях, а также их основные преимущества и недостатки.

Ключевые слова: Калькуляция себестоимости, директ-костинг, стандарт-костинг, ABC-метод, кайдзен-костинг.

KIRISH

Iqtisodiy rivojlanishning hozirgi bosqichida, raqobat muhiti ustunlik qilganda, har qanday korxonaning omon qolish darajasi bozorda moliyaviy barqarorlikka bog'liq. Shu sababli, bunday vaziyatga erishish uchun korxonalar xarajatlarni tarkibi va hisobga olishni optimallashtirish, daromadni oshirish uchun zaxiralarni aniqlash orqali ishlab chiqarish samaradorligini oshirish yo'llarini izlashlari kerak.

Ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish usulini to'g'ri tashkil etish va tanlash korxonadagi mavjud resurslardan tarkib va oqilona foydalanishni nazorat qilishni ta'minlaydi, ishlab chiqarilgan mahsulotlarning raqobat shartlarining narxini o'z vaqtida va to'g'ri aniqlashga yordam beradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING TAHLILI

Iqtisodchilarning ta'kidlashicha, ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish va hisoblash tizimining o'ziga xos xususiyatlari muayyan ishlab chiqarish turlariga xos bo'lgan bir qator texnik, texnologik, tashkiliy va boshqaruv xususiyatlari bilan belgilanadi¹.

Ta'kidlash joizki, ishlab chiqarish xarajatlarni hisoblash buxgalteriya hisobi va boshqaruv hisobining ko'p vaqt talab qiladigan yo'nalishlaridan biri bo'lib, ishlab chiqarish xarajatlari haqida tezkor va ishonchli ma'lumotni shakllantirish xarajatlar hisobi usulini tanlashga bog'liq.

So'nggi yillarda xarajatlarni hisobga olish muammolariga bag'ishlangan iqtisodiy adabiyotlarda turli sohaga mansub korxonalarning o'ziga xosligi va ulardagi boshqaruv hisobi tizimining asosiy masala sifatida yoritilmoqda. Asarlari ushbu muammoga bag'ishlangan mualliflar orasida M. A. Vaxrushina, I. D. Demina, N. D. Vrublevskiy, V. B. Ivashkevich, T. P. Karpov, S. V. Nikolayeva, V. F. Palia, S. A. Stukov, V. I. Tkach, A. D. Sheremet va boshqa bir qator mualliflarni ajratib ko'rsatish mumkin.

Bundan tashqari, mualliflar o'rasida asarlari alohida ishlab chiqarish xarajatlarini hisoblash masalalariga bag'ishlanganlari bor. Bunday mualliflarga birinchi navbatda M. N. Semikolenov, P. M. Lebedev, V. E. Kerimov, D. I. Ryaxovskiy, I. V. Averchev, D. A. Popov, Ye. M. Yevstafey, V. A. Ivlev, T. V. Popovlarni kiritish kerak.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada quyidagi metod va usullar qo'llanildi: deduktsion va induktsion belgilash, xarajatlarni hisobga olish usulinarining samaradorligi bo'yicha faktor tahlili va etakchi olimlar fikrlari o'rganish.

TAHLIL VA NATIJALAR

Xarajatlar hisobi tizimi deganda ishlab chiqarish xarajatlarini hisoblash qoidalari, usullari va tartiblari majmuasi tushuniladi. So'nggi paytlarda korxonalarda xorijiy mamlakatlar iqtisodiy tajribasidan foydalanishga qiziqish ortdi.

Xarajatlar hisobi sohasidagi ilmiy adabiyotlar tahlili ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish va hisoblashning quyidagi zamonaviy usullarini ochib berdi.

Jahon amaliyotida an'anaviy usullar orasida va foydalanishdaeng keng tarqalgani direct-costing va standard-costing usullar hisoblanadi.

Direct-costing- ishlab chiqarish xarajatlarini hisoblash tizimi bo'lib, u faqat o'zgaruvchan ishlab chiqarish xarajatlariga asoslanadi va barcha xarajatlar hisobot davrining moliyaviy natijalaridan o'chiriladi.

Usulning mohiyati shundan iboratki, bevosita va bilvosita moddiy xarajatlar ishlab chiqarilgan mahsulot hajmiga bevosita bog'liq bo'lgan, ya'ni ishlab chiqarish jarayoni bilan bevosita bog'liq bo'lgan shartli o'zgaruvchan xarajatlar guruhiga kiritiladi. Ushbu ishlab chiqarishni boshqarish va yuritish xarajatlari bilan bog'liq xarajatlar esa doimiy xarajatlar guruhini tashkil etadi.

Ushbu texnikaning asosiy afzalligi shundaki, u buzilish nuqtasini, ya'ni korxona hech qanday foyda yoki zarar ko'rmaydigan ishlab chiqarish hajmini aniqlashga imkon beradi va ishlab chiqarilgan mahsulot narxining pastki chegarasini ham aniqlash mumkin.

Bu usulning kamchiligi xarajatlarni konstanta va o'zgaruvchilarga guruhlashning noto'g'riligi va qiyinligi hamda umumiy xarajatlarni hisoblashning kamligidir.

Standard-costing tizimi korxonada qabul qilingan me'yorlarga muvofiq standart xarajatlarni aniqlashga asoslangan. Shu bilan birga, ushbu normalar nafaqat hisobot davri boshlanishidan oldin, balki davomida ham o'zgartirilishi mumkin.

1 Sarvarbek Rasuljonovich Abduazizov (2021). DAVLAT MOLIVAVIY NAZORATINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI. Scientific progress, 2 (8), 250-256

Bu usuldan foydalanilganda alohida xarajat moddalarining moliyaviy natijaga ta'sirini hamda ularning standartlardan chetga chiqishini aniqlash mumkin.

Ushbu usulning kamchiliklari-sarf-xarajatlar standartlarini hisoblash va belgilash bo'yicha tavsiyalarning yo'qligi, shuningdek, resurs narxlarining bog'liq bo'lgan tashqi muhit va inflyatsiya o'zgarishiga bog'liqligi. Bundan tashqari, hisob-kitoblarning murakkabligi ham bu yerda mavjud².

Xorijiy amaliyotida ushbu ikki usulning analoglari bor, masalan, xarajatlarni hisobga olishning jarayonli va tartibga solish normativ(me'yoriy) usullari³. E'tibor bering, mamlakatimizda korxonalar ko'pincha ushbu tizimlarning ayrim elementlaridan foydalanadilar.

Korxonani barqaror rivojlantirish konsepsiyasi doirasida optimallashtirish tamoyillaridan biri hisoblanadi. Shunday qilib, ushbu prinsipga mos kela digan xarajatlarni hisobga olish va xarajatlarni hisoblash usullarini aniqlash kerak⁴.

Xarajatlarni optimallashtirish bo'yicha doimiy harakatlarni qo'llab quvvatlaydigan eng yangi hisob-kitob tizimlari orasida ABC usuli (funktsiyalar bo'yicha xarajatlarni hisobga olish), target-kosting, Kaizen-kosting, benchmarking kiradi.

ABC usulining mohiyati iqtisodiy faoliyatni turli funksiyalarga bo'lishdir, uni amalga oshirish uchun resurslar kerak, ular uchun sarflangan xarajatlar majmui bilan tavsiflanadi. K. Druri ABC - usulini funktsional xarajatlarni taqsimlash tizimi sifatida tavsiflanadi⁵. Bu usuldan foydalanilganda funktsiya (operatsiya) tannarx hisobi obyekti, ishlab chiqarilgan mahsulot turi esa kalkulyatsiya obyekti hisoblanadi⁶. Usul operatsiya qiymatining indikatorini olish imkonini beradi, bu rejalashtirilgan va haqiqiy hisob-kitobning aniq ko'rsatkichini aniqlashga ta'sir qiladi.

Ushbu tizim kompaniyaning bilvosita xarajatlarini batafsil, bosqichma-bosqich taqsimlashga qaratilgan, chunki u barcha operatsiyalarni mahsulot turiga qarab tasvirlaydi⁷. Bu bilvosita xarajatlar ko'proq to'g'ridan-to'g'ri bo'lib, o'sha paytlarda tovar mahsulotlar narxini aniqlash uchun boshqarish yordam beradi⁸. Shunday qilib, eng muhim xarajat elementlariga e'tibor qaratish natijasida resurslarni optimallashtirish mumkin.

ABC usuli yuqoridagi xarajatlar ulushi yuqori bo'lgan tadbirkorlik subyektlari uchun samarali.

Ushbu usulning kamchiliklari murakkabligi, shuningdek, iqtisodiy muhitning doimiy o'zgarishi sharoitida buxgalteriya tizimini dolzarb saqlashning murakkabligi: qonunchilikdagi o'zgarishlar, resurslar tariflari, valyuta kurslari. Shuningdek, ushbu usulni qo'llash korxonalardan katta mablag'lar va malakali xodimlarni talab qiladi.

20 asrda Yaponiyada target-costing xarajatlarini hisobga olish tizimi paydo bo'ldi. Bu usul hozirda butun dunyoda xizmatlar va innovatsiyalar sohasiga aloqador korxonalarda keng qo'llanilmoqda.^[13] Tizimning mohiyati-belgilangan parametrlar bo'yicha hisoblash. Ushbu usulning asosi mahsulotning bozor qiymati va kerakli foyda miqdori o'rtasidagi farq sifatida hisoblangan maqsadli xarajat kontsepsiyasini o'z ichiga oladi⁹. Oddiy so'z bilan aytganda, ishlab chiqarish qiymati korxona bozorga raqobatbardosh mahsulotni taklif qilish uchun harakat qilishi kerak bo'lgan qiymat sifatida qaraladi.

Ammo rejalashtirish amalga oshirilmaydigan korxonalarda bu usulni qo'llash juda qiyin, chunki bunday sharoitda zarur xarajatlarni aniqlash juda muammoli hisoblanadi.

Kaizen-costing-yana bir yapon tizimi. Yapon tilidan tarjima qilingan "Kaizen" so'zi "takomillashtirish" degan ma'noni anglatadi.

Target-costing va Kaizen-kosting tizimlari ko'pincha birgalikda qo'llaniladi. Ushbu tizimlar umumiy maqsadga ega – maqsadli narxga erishish, faqat yangi mahsulot yoki ishlab chiqarishni rejalashtirish bosqichida target-kosting va Kaizen-kosting –ishlab chiqarish bosqichida.

Ba'zi mualliflar benchmarking kabi usulni ajratadilar¹⁰. Ushbu tizimning mohiyati kompaniyaning ko'rsatkichlarini raqobatchilarning eng yaxshi ko'rsatkichlari bilan taqqoslashdir, korxona raqobatchilardan

2 Ugli, A. B. U., Tohirovich, Q. N., Khatamovna, R. S., & Nigoraxon, M. (2021). Current Assets and Their role in Company Activity. *Journal of Marketing and Emerging Economics*, 1(7), 25-30.

3 Shaxrinov Avazxonovna Kurbonova (2021). MAHSULOT TANNARXI HISOBIGA OLIHDA BOSHQARUV HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI. *Scientific progress*, 2 (8), 603-607.

4 Abduraximov, Boburjon Umarjon O'g'li, Qudbiyev, Nodir Tohirovich, & Mominov, Ikromjon Luxmonjon O'g'li (2021). AYLANMA MABLAG'LARNI BOSHQARISH TIJORAT KORXONASI MUVAFFAQIYATINING ASOSI. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1 (10), 724-733.

5 Друри К. Управленческий и производственный учет / пер. с англ. В.Н. Егорова. М.: ЮНИТИ-Дана, 2012. 1423 с.

6 Kunduzova, K. I. (2020). Ways to attract investment and improve its accounting. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 10(6), 216-221.

7 Qudbiyev, N. T. (2021). Xalqaro moliyaviy hisob standartlariga o'tish dolzarbligi Relevance of the transition to international financial accounting standards. *SJ international journal of the theoretical and practical research*, 1(2), 56 -64.

8 Каргина Т.С. Зарубежные системы учета затрат и калькулирования себестоимости / Т.С. Каргина, Н.П. Огарёва // Международный журнал гуманитарных и естественных наук – 2019. № 3. С. 129-131.

9 Tohirovich, Q. N. (2021). International financial accounting standards in Uzbekistan. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(4), 328-333.

10 Кудбиев, Д. (2021). МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ УЧЕТА АРЕНДОВАННЫХ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ. In *Современная наука. XXI век: научный, культурный, ИТ контекст* (pp. 119-124).

orqada qolib, bu kechikishning sabablarini bartaraf etadigan pozitsiyalar aniqlanadi. Benchmarkingning asoslari bu raqobatchilardan foydalanish bo'lib, raqobat sharoitida har doim ham imkoni yo'q. Tahlil ob'ektlari ishlab chiqarish jarayonlari, mehnatni rag'batlantirish tizimi va boshqalar bo'lishi mumkin¹¹.

Korxona va uning raqobatchilari faoliyatini tavsiflovchi ko'rsatkichlarga xarajatlar, tannarx, narx, foyda va boshqalar kiradi. Shuni ta'kidlash joizki, benchmarking mustaqil tizim sifatida emas, balki xarajatlarni hisobga olish va ishlab chiqarish xarajatlarini hisoblashning boshqa usullarini to'ldiradi.

Yana bir zamonaviy hisoblash tizimi-bu hayotiy sikl xarajatlarini boshqarish (Life-cycle) tushunchasidir. U AQSH Mudofaa vazirligi tomonidan hukumat mudofaa loyihalari doirasida ishlab chiqilgan.

Ushbu usul bilan xarajatlarni tasniflashning zarur elementi ularning hayotiy sikl bosqichlari bo'yicha guruhlanishi hisoblanadi.[11] Hayotiy siklning har bir bosqichi alohida asosiy jarayonlar va ularning ketma-ketligiga ega. Hayot siklining har bir bosqichining o'ziga xos xususiyati qiymat zanjirining yakuniy maqsadidir. Shunday qilib, hayot davrining ishlab chiqarish bosqichiga qadar qiymat zanjiri uchun yakuniy maqsad bozorga yangi mahsulotni olib kelish va uni yanada rag'batlantirish va joylashtirish, ishlab chiqarish bosqichida xo'jalik yurituvchi subyektning samaradorligi va samaradorligining ijobiy ko'rsatkichlariga erishish, ishlab chiqarish hajmlarini yopish yoki sezilarli darajada qisqartirish bilan bog'liq yo'qotishlarni minimallashtirishga qaratilgan¹².

XULOSA VA TAKLIFLAR

Shunday qilib, odatda, xarajatlarni hisobga olishning taqdim yetilgan usullari bilan birgalikda sodir bo'ladi.

Har bir korxona o'zi uchun o'z maqsadlariga yanada aniqroq javob beradigan va ishlab chiqarish va umuman korxonaning samaradorlik va rentabelligini oshirishga olib keladigan buxgalteriya usulini mustaqil ravishda tanlashi kerak.

Yuqoridagilarga asoslanib, O'zbekistonda sanoat uchun direct-costing, standardcosting, kaizen-costing usullari, qishloq xo'jaligi sohasi uchun ABC-usuli, xizmat ko'rsatish va innovatsiyalar sohasida – target-costing, savdo sohasida ABC – usuldan foydalanish mumkin.

Shunday qilib, zamonaviy iqtisodiyotda ishlab chiqarish xarajatlarining eng to'g'ri va ishonchli ma'lumotlarini olish imkonini beradigan xarajatlarni hisobga olishning turli usullari mavjud bo'lib, ular rahbarlarni moslashuvchanlik va harakatlanish kabi muhim fazilatlarga ega bo'lishiga, aniq ma'lumot bilan ta'minlashga yordam beradigan, xarajatlarni optimallashtirishga erisha oladigan buxgalteriya bo'limlariga bog'liq va ahamiyatlidir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Друри К. Управленческий и производственный учет / пер. с англ. В.Н. Егорова. М.: ЮНИТИ-Дана, 2012. 1423 с.
2. Каргина Т.С. Зарубежные системы учета затрат и калькулирования себестоимости / Т.С. Каргина, Н.П. Огарёва // Международный журнал гуманитарных и естественных наук – 2019. № 3. С. 129-131.
3. Ковалева И.В. Расширение границ традиционных подходов к управлению затратами предприятия на основе концепции LCC / И.В. Ковалева // Стратегия предприятия в контексте повышения его конкурентоспособности – 017. № 6. С. 214-219.
4. Sarvarbek Rasuljonovich Abduazizov (2021). DAVLAT MOLIVAVIY NAZORATINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI. Scientific progress, 2 (8), 250-256.
5. Abduraximov, Boburjon Umarjon O'g'li, Qudbiyev, Nodir Tohirovich, & Mominov, Ikromjon Luxmonjon O'g'li (2021). AYLANMA MABLAG'LARNI BOSHQARISH TIJORAT KORXONASI MUVAFFAQIYATINING ASOSI. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 1 (10), 724-733.
6. Qudbiyev, N. T. (2021). Xalqaro moliyaviy hisob standartlariga o'tish dolzarbligi Relevance of the transition to international financial accounting standards. SJ international journal of theoretical and practical research, 1(2), 56 -64.
7. Durdona Adashboy Qizi Razzaqova (2021). RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BUXGALTERIYA HISOBINI AVTOMATLASHTIRISHNING ROLI VA AHAMIYATI. Scientific progress, 2 (8), 243-249.
8. Tohirovich, Q. N. (2021). International financial accounting standards in Uzbekistan. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal, 11(4), 328-333.
9. Shaxrinoz Avazxonovna Kurbonova (2021). MAHSULOT TANNARXI HISOBIGA OLIHDA BOSHQARUV HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI. Scientific progress, 2 (8), 603-607.
10. Ugli, A. B. U., Tohirovich, Q. N., Khatamovna, R. S., & Nigoraxon, M. (2021). Current Assets and Their Role in Company Activity. Journal of Marketing and Emerging Economics, 1(7), 25-30.
11. Давлятшаев, А. А. (2021). Процессы Интернационализации и Их Роль Развитии Межвузовских Отношений. CENTRAL ASIAN JOURNAL OF INNOVATIONS ON TOURISM MANAGEMENT AND FINANCE, 2(11), 48-55.
12. Kunduzova, K. I. (2020). Ways to attract investment and improve its accounting. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal, 10(6), 216-221.

11 Durdona Adashboy Qizi Razzaqova (2021). RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BUXGALTERIYA HISOBINI AVTOMATLASHTIRISHNING ROLI VA AHAMIYATI. Scientific progress, 2 (8), 243-249.

12 Shokiraliyevich, G. I. (2021). Role of information and communication technologies in accounting and digital economy. South Asian Journal Of Marketing & Management Research, 11(5), 17-20.

13. Shokiraliyevich, G. I. (2021). Role of information and communication technologies in accounting and digital economy. South Asian Journal Of Marketing & Management Research, 11(5), 17-20.
14. Abduxalimovna, A. Z., & Nabiyeich, I. I. (2021). Organization of Long-Term Asset Accounting on the Basis of International Standards. CENTRAL ASIAN JOURNAL OF INNOVATIONS ON TOURISM MANAGEMENT AND FINANCE, 2(11), 86-92.
15. Кудбиев, Д. (2021). МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ УЧЕТА АРЕНДОВАННЫХ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ. In Современная наука. XXI век: научный, культурный, ИТ контекст (pp. 119-124).
16. Ergashev, F., & Ishturdiyev, H. (2024). Kichik biznes subyektlarining innovatsion loyihalarni moliyalashtirish yo'llari. YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT, 2(9).
17. Гайбуллаев, Р. М., & Иштурдиев, Х. (2023). Хўжалик юртиш субъектларида молиявий натижалар ҳисоби ва аудитини такомиллаштириш. World of Science, 6(4), 345-351.
18. Abdigapparovich, I. H., & Abdigapparovich, I. H. (2024). Mamlakatimizda xalqaro standartlar asosida moliyaviy hisobotlarni tuzish tartibi. Journal of Innovations in Scientific and Educational Research, 7(3), 189-196.
19. Xaitovich, Y. S., & Abdugapparovich, I. K. (2024). FERMER XO 'JALIKLARIDA BUXGALTERIYA HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH. AMERICAN JOURNAL OF BUSINESS MANAGEMENT, 2(3), 36-44.
20. Abdigapparovich, I. X. (2024). Qishloq xo 'jaligi mahsulotlarini tayyorlov va sotish xizmatlarini boshqarish. Journal of innovations in scientific and educational research, 7(2), 148-157.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>